

༡། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༤་་་་་༢༥ ལོའི་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་འཛིན་རིམ་བཅུ་པའི་བོད་ཡིག་ཡིག་རྒྱགས་དཔེ་
མཚན་དེ་ཤོག་གི་བརྒྱ་ཆ་ཆ་བཤོས།

TIBETAN (Code No. 017) Class X

Marking Scheme (2024 - 2025)

Time allowed 3 hours

Maximum Marks:-80

ཐུགས་སྐྱོང་དགོས་སྒྲ།

- 1) དེ་ཤོག་འདི་ལ་སྡེ་ཚན་བཞི་ཡོད།
- 2) སྡེ་ཚན་ཀ་པ། རྟོག་ཚལ། ལོ་རྒྱུས་རྒྱུ་ཚལ། དེ་བ་གཅིག་ཡོད།
- 3) སྡེ་ཚན་ཁ་པ། འབྲི་ཚལ། ཡིག་རིགས་དང་ཚོམ་རིག་ དེ་བ་ལྔ་ཡོད།
- 4) སྡེ་ཚན་ག་པ། བརྗོད་སྒྲ། སི་ཏུའི་ཞལ་ལུང་སྲུམ་རྩུ་བ་དང་མངོན་བརྗོད་ དེ་བ་གཅིག་ཡོད།
- 5) སྡེ་ཚན་ང་པ། ཚོམ་རིག་ ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད། བཤེས་སྦྱིངས། ལྷན་དག་དང་མངོན་ལྟ་ དེ་བ་གསུམ་ཡོད།
- 6) ལམ་སྟོན་གཞིར་བཟུང་དེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལན་འདེབས་བྱ་དགོས།

General Instructions:

- 1) The question paper contains four sections.
- 2) Section A – Reading contains 1 question.
- 3) Section B – Writing contains 5 questions.
- 4) Section C – Grammar contains 1 question.
- 5) Section D –Literature contains 3 question.
- 6) Attempt questions as per specific instructions.

སྡེ་ཚན་ཀ་པ། རྟོག་ཚལ། (བརྒྱ་ཆ། 15)

Section A – Reading (15 marks)

1) ལོ་རྒྱུས་རྒྱུ་ཚལ། (Comprehension)

ང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ཚམས་ལ་ཤུགས་ཆེའི་མཚོ་རིམ་སློབ་སྦྱོང་ཐོག་མར་བྱེད་སྐབས་ལོ་རྒྱུས་དཀའ་ཚམས་བྱུང་
ནས་དེ་ནས་ཉེན་ཁ་ཤས་རྗེས་ལ་སྤར་གྱི་སློབ་སྦྱོང་ནང་བཞིན་དཀའ་ངལ་མེད་པ་དང་གསལ་དུ་བྱིན་
སོང་། ལོ་རྒྱུས་རྒྱུ་ཚལ་ལ་འགྲུབ་བའི། །དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་ཞི་བ་

2) གོམས་ན་སླ་བར་མི་འགྱུར་བའི། །དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་.....ཡིས་
གསུངས། (1X1=1)

- A) རྗེ་གསེང་བཟང་པོ།   B) ཞི་བ་ལྷ།   C) རྣམ་མཁའ།   D) སང་གི་བཟང་པོ།
ལན། ཞི་བ་ལྷ།

3) གོམས་ན་སླ་བར་མི་འགྱུར་བའི། །དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ནམ།
ལན། བྱ་བ་གང་དང་གང་ཡིན་ནའང་དཀའ་ངལ་གདོང་ལེན་བྱས་ནས་བཙོན་འགྲུས་སྤྱུ་མཐུད་བརྩམས་ན་
མཐར་གོམས་པར་གྱུར་ནས་ཤིན་ཏུ་ལས་སླ་བ་མི་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །

ཡང་ན། (OR)

གོམས་ན་སླ་བར་མི་འགྱུར་བའི། །དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་དེས་ཁོང་ལ་ངེས་པ་གང་རྙེད་དམ།
(1X2=2)

ལན། ཁོང་ལ་ཚོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་སྦྱངས་པར་དཀའ་ངལ་འབྱུང་སྐབས། རྒྱལ་སྤྱི་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷའི་གསུང་
དེ་ཉིད་བསམས་ནས་དཀའ་ངལ་ལ་གདོང་ལེན་བྱེད་ཐུབ་པའི་ངེས་པ་རྙེད་པ་གྱུར།

4) སློབ་སྦྱོང་ལ་རིམ་པའི་དཀའ་ངལ་མེད་པ་ཆགས་དུས་སེམས་ལ་ག་འདྲ་བྱུང་ངམ། (1X2=2)

ལན། སློབ་སྦྱོང་ལ་རིམ་པའི་དཀའ་ངལ་མེད་པ་ཆགས་དུས་སེམས་ལ་དེ་ལས་མང་བ་ཤེས་འདོད་དང་ཁོང་
རང་གི་སྐབས་བབས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་ལས་ལྷག་པ་བྱེད་ཐུབ་པའི་སློབས་པ་བརྐྱེད་དེ། ད་དུང་དེ་ལས་ལྷག་པའི་
སློབ་ཚན་གཞན་ཡང་དགོ་ཆུན་ལ་སློབ་འཇགས་གནང་ཞུ་འདོད་བྱུང་གི་ཡོད།

5) ལོ་བརྒྱད་ཅམ་ལ་ཚོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་འབྲས་བུའི་དག་སྤྱང་གང་དང་གང་བྱུང་ངམ། (1X3=3)

ལན། ལོ་བརྒྱད་ཅམ་ལ་ཚོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སེམས་རྒྱུད་ལ་ཚོས་ལ་དད་གུས་ཀྱི་རྣམ་
ཤུགས་ཐོབ་ནས་སེམས་ཞི་བ་དང་། བདེ་བའི་སྤང་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་མ་ཟད། ཚོས་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་། དད་པ་
རི་འཕེལ་དུ་སོང་སྟེ་ལམ་མ་ནོར་བ་དང་། རླངས་བཙོན་ཤོས་དེ་ཡིན་པའི་ཡིད་ཆེས་བྱུང་ཡོད།

6) བྱ་ལོན་ཞིག་སློད་རྒྱ་བསྐྱད་པ་ལྟ་བུར་གསལ་དཀའ་བ་རེད་བསམ་པའི་བཀའ་རིན་དེ་གང་ཡིན་ནམ། (1X3=3)

ལན། དེ་ནི་སངས་རྒྱུ་བཙུན་པོ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བཀའ་རིན་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་མོས་གུས་ཀྱི་སྤང་བ་འཆར་བ་མ་
ཟད། རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ནས་བོད་ལ་ཟབ་མོའི་ཚོས་པངས་མེད་དུ་བསྐྱབས་པ་དང་།
དེ་རྣམས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བོད་ཡིག་ལ་བསྐྱར་ཉེ་ཉར་ཆགས་ཐུབ་པ། གཞན་ཡང་དགོ་བའི་
བཤེས་གཞན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་རིན་དེ་རྣམས་གཞུང་མི་རྣམས་པའི་བྱ་ལོན་ཞིག་སློད་རྒྱ་བསྐྱད་པ་ལྟ་
བུར་གསལ་དཀའ་བ་རེད་བསམ་པ་བྱུང་ཡོད།

7) ཚོས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་དེ་ཡར་རྒྱས་སུ་འགོ་སྐབས་ཁོང་ལ་གང་བྱུང་ངམ། (1X3=3)

ལན། ཚོས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་དེ་ཡར་རྒྱས་སུ་འགོ་སྐབས་གཞན་གྱི་རིག་གནས་དང་། ཚོས་ཀྱི་བཤོ་སྐྱོང་། རྒྱ་
འདྲིན་བྱ་རྒྱ། གཞན་ཡང་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་དེ་རིགས་དེ་རྒྱས་སུ་འགོ་སྐབས་པའི་སློབས་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་
བྱུང་ཡོད།

སྤྱི་ཚན་ཁ་པ། འབྲི་རྩལ། ཉེ་ལོ་རིགས་དང་ཚོམ་རིག་། བརྒྱ་ཆ། ༡༥

Section B – Writing (25 marks)

༡ ་ གཤམ་འཁོད་རྒྱུ་སྤྱོད་ཡིག་རིགས་ཀྱི་དྲི་བར་ལན་བྲིས། (Letter Writing) (8 marks)

8) མགོན་ཤོག་གི་གོ་དོན་བྲིས། (1x1=1)

ལན། མགོན་ཤོག་ནི་ཚོགས་འདུ་དང་དགེས་ལྷོན། ཁང་གསོལ་དང་ལས་དོན་དབུ་འབྱེད། གཉེན་ལྷོན་
སོགས་ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་མངོན་སྲོལ་སོགས་སུ་གོང་རིམ་སྤྱོད་དང་། གཤམ་ཅན་མི་སྣ། དགའ་ཉེ་སྤྱོད་གོགས་
སོགས་གདན་འདྲེན་ལུ་བའི་བརྗེ་ཡིག་ལ་ཟེར།

ཡང་ན། (OR)

མངགས་ཉོ་ལེ་གཏི་དགོས་པ་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། མངགས་ཉོ་ལེ་གཏི་དགོས་པ་ནི། ཅ་ལག་དང་དེབ་ཆས། འཕྲུལ་ཆས་སོགས་དངོས་པོ་རྣམས་མངགས་
ཉོ་ལེ་གས་པར་བྱེད་སྐབས་པའི་དགོས་པ་ཡོད།

9) མངགས་ཉོ་ལེ་ཡིག་རིགས་ལ་དོན་ཚན་གང་དང་གང་ཚང་དགོས་སམ། (1x2=2)

ལན། མངགས་ཉོ་ལེ་ཡིག་རིགས་ལ་གཤམ་འཁོད་དོན་ཚན་རྣམས་ཚང་དགོས།

- ༡ མངགས་ལུལ་བཟོ་བྱེད་ཚུང་ཁང་གི་ཁ་བྱང་།   ༡ དངོས་པོའི་ཁ་དོག་དང་། ཆེ་ཆུང་། ཁ་བྱངས།
- ༡ མངགས་མཁན་གྱི་མིང་།   ༤ ལོ་རྒྱ་ཆེས་བྱངས།

ཡང་ན། (OR)

མགོན་ཤོག་གི་ཡིག་རིགས་ལ་དོན་ཚན་གང་དང་གང་ཚང་དགོས་སམ།

ལན། མགོན་ཤོག་གི་ཡིག་རིགས་ལ་གཤམ་གསལ་དོན་ཚན་ཁག་ཚང་དགོས།

- ༡ རྒྱ་མགོན་གྱི་མཚན།   ༡ གདན་འདྲེན་ལུ་བའི་དགོས་དོན།
- ༡ ཏུས་ཚོད།   ༤ ས་གནས།

༥ མགོན་བརྗེ་གཏོང་མཁན་གྱི་ཚོགས་སྐྱེར་གྱི་མིང་དང་། ལོ་རྒྱ་ཆེས་བྱངས་བཅས་ཁ་གསལ་འབྲི་དགོས།

ཡང་ན། (OR)

གྲངས་ཀྱི་མངོན་བརྗོད་གཞིར་བརྒྱུད་ན་འདོད་ཡོན་ཞེས་པ་.....ཡིན།

- A) གསུམ།   B) བཞི།   C) ལྡ།   D) ལྷག
- ལན། ལྡ།

16) མངོན་བརྗོད་ཅེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ནམ། (2)

ཡང་ན། (OR)

མིང་གཅིག་དོན་མང་ལ་འདུག་པའི་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་དཔེ་ཞིག་བྲིས།

ལན། མིང་རྒྱ་བ་ཞེས་པ་དེ། དོན་མང་པོ་ལ་འདུག་པ་ནི། རྒྱ་མཚོ་དགལ། མཚན་མོར་བྱེད། འོད་དཀར་ཅན།
རི་པོང་འདྲིན། བསེལ་སྐྱེན་མཁན། བསྐྱེད་དགུ་ལ་སོགས་པའོ། །

17) བྱི་སྐྱ་བརྟན་པའི་རྩ་ཚིག་བྲིས། (2)

ལན། བྱི་སྐྱ་བརྟན་པའི་རྩ་ཚིག་ནི། གང་མིང་མཐའ་དང་མཐུན་པ་ཡི། །བཞི་པ་ལ་ནི་ཨི་སྐྱར་བ། །དགར་དང་
བརྟན་པའི་ཚིག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་པའོ། །

ཡང་ན། (OR)

བྱི་སྐྱ་བརྟན་པའི་དོན་དང་དཔེར་བརྗོད་གཅིག་བྲིས།

ལན། བྱི་སྐྱ་བརྟན་པ་ནི། དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ངེས་བརྒྱུད་ངམ་ནན་ཏན་ཏུ་བརྟན་པ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།
སྐར་ནི་མ་ཐོས། ད་ལྟ་ནི་མ་ཐོས་པ། མ་འོངས་པར་ནི་མ་ངེས། གཞི་གང་ལ་གཞག་རྒྱ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

18) དེ་སྐྱའི་དངོས་པོ་དབང་དུ་བཞེ་ལ་དཔེར་བརྗོད་རེ་བྲིས། (2)

ལན། དེ་སྐྱའི་དངོས་པོ་བཞེ་ལ་དཔེར་བརྗོད་རིམ་བཞིན་བརྗོད་པ་ལ།
བདེན་པའི་དངོས་པོ། ཡ་རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་དེ་རང་ཡིན་ནོ། །
གསང་བའི་དངོས་པོ། ཁ་སང་གི་སྐད་ཆ་དེ་གཞན་ལ་ཤོད་མི་རུང་།
བདག་གི་བའི་དངོས་པོ། ངའི་དཔེ་དེབ་དེ་སྐྱེས་འཁྱེར་བ་ཡིན།
པ་རོལ་པོའི་དངོས་པོ། རི་པོ་དེ་མངོན་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་འདུག་ ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། (OR)

ཅི་ཞིག་ ཅི་སྟེ། ཅི་སྐྱད། ཅི་འདྲ་རྣམས་ལ་དཔེར་བརྗོད་རེ་བྲིས།

ལན། དོན་ཅི་ཞིག་གི་ཐོག་བཤོ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་དམ།
ཅི་སྟེ་སྟོབ་སྲུའི་གོ་སྐབས་མ་བྱུང་ན་ཚོངས་གཞི་དེ་ལྟར་གསལ།

ཡུལ་ལྷང་འདིར་ཅི་སྲིད་དུ་སླེབས་པ་ཡིན་ནམ།

ཅི་འདྲ་བྱས་ནས་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་བ་བྱེད་དགོས་སམ། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

19) དང་སྐྱེ་འབྱེད་པའི་དོན་དང་དཔེར་བཅོལ་གཅིག་བྲིས། (3)

ལན། གཞི་གང་རུང་ཞིག་ནས་ཚོས་མང་པོའི་མཐར་དང་སྐྱེ་སྐྱུར་ནས་སོ་སོར་དབྱེ་བ་འབྱེད་པ་ལ་ཟེར།
 དཔེར་ན། གྲགས་པ་ཉམས་པའི་རྒྱ་དྲུག་ནི། རྒྱ་པོ་འབྱེད་པ་དང་། འདུ་ལ་བལྟ་བ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། ལྷིག་
 པའི་གྲོགས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཆང་འཕྲུང་བ་དང་། མཚན་པོ་རྒྱ་བ་བཅས་སོ། །ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ན། (OR)

བདག་སྐྱེའི་དོན་དང་སྤང་ནམས་མིང་གི་ཐོག་མཐའ་བར་བསྐྱེད་པའི་དཔེར་བཅོལ་བྲིས།

ལན། བདག་སྐྱེའི་དོན་ནི། མིང་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་མཐར་ཕུ་ལི་རྒྱ་ཡི་སྐྱེ་སྐྱུར་མེད་པ་གསར་དུ་སྐྱུར་
 བས་བདག་པོ་འམ་གང་ཟག་སྟོན་པ་ལ་ཟེར། དཔེར་ན། བོད་པ། ཚེས་པ་སོ། རྒྱ་གར་པ། དགའ་བོ། ཆང་མ།
 འབྲོག་མོ། ལྟ་བུའོ། །

20) དགག་སྐྱེའི་སྤང་ནམས་མིང་གི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་རྗེ་ལྟར་འཇུག་ཚུལ་གསལ་བའི་དཔེར་བཅོལ་བྲིས། (3)

ལན། དགག་སྐྱེའི་སྤང་ནམས་ནས་མིང་གི་ཐོག་མཐའ་འཇུག་པ་ནི་མ་དང་མི་གཉིས་ཡིན། དཔེར་ན། བང་
 ལས་མ་བྱས་པ་ཅི་ཡིན་ནམ། ལས་དེ་མི་འགྲུབ་པའི་དོན་ནི་མ་བཅོལ་པས་བྱས་སོ། །ལྟ་བུ་དང་། མིང་གི་
 མཇུག་ལ་འཇུག་པའི་སྤང་ནི་མིན་དང་མེད་གཉིས་ཡིན། དཔེར་ན། ང་ལ་རང་དབང་མེད་པའི་བཅོལ་བྱོལ་
 བ་ཞིག་གཏན་ནས་མིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། དེ་བཞིན། མིང་གི་བར་ལ་མ་འཇུག་པ་ཡིན། དཔེར་ན། བྱ་མ་རྟ།
 ར་མ་ལུག་ལྟ་བུའོ། །

སྤྲོ་ཚན་ང་པ། ཚེས་རིག་ ། ཉེས་སྐྱེ་ལེགས་བཤད། བཤེས་སྤྲོས། ལྷན་ངག་དང་མཛད་ནམ། ། བརྒྱ་ཆ། ༡༥

Section D – Literature (25 marks)

༤) བཤེས་པའི་སྤྲོས་ཡིག (10 marks)

གཤམ་གསལ་བྲི་བ་ནམས་ནས་ལྟ་ལ་ལན་བྲིས།

(5x2=10)

21) བཤེས་སྤྲོས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཛད་པ་པོ་སྐྱེ་ཡིན་ནམ། ཁོང་གིས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནམ།

ལན། བཤེས་སྤྲོས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཛད་པ་པོ་ནི་སྐོབ་དཔོན་ལྷ་སྐྱེ་ཡིན་པ་དང་། ཁོང་གི་རང་གི་
 མཛད་པའི་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྐྱིད་བཟང་པོ་ལ་སྤྲོས་པ་ཡིན།

ཡང་ན། (OR)

ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་གྱི་ཚཱ་པ་པོ་སྲུ་ཡིན་ནམ་རབ་བྱེད་ག་ཚོད་ཡོད་དམ།

ལན། ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་གྱི་ཚཱ་པ་པོ་ནི་ས་སྐྱ་པ་རྗེས་ཀྱི་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དང་རབ་བྱེད་དགུ་ཡོད།

22) འཕགས་འོར་བུལ་རེ་རེ་ནས་བྲིས།

ལན། འཕགས་འོར་བུལ་ནི།

༡ དད་པ།	༥ རོ་ཚ་ཤེས་པ།
༢ ཚུལ་བྲིམས།	༦ ཁྲེལ་ཡོད་པ།
༣ གཏོང་བ།	༧ ཤེས་རབ་བཅས་སོ། །
༤ ཐོས་པ།	

ཡང་ན། (OR)

སྟོན་པས་འོར་གྱི་མཚོག་ཏུ་གང་གསུངས་པ་དང་འོར་པལ་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅི།

ལན། སྟོན་པས་འོར་གྱི་མཚོག་ཏུ་ཚོག་ཤེས་གསུངས་ཡོད་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་ཚོག་ཤེས་མཛོད་ཅིག་ཅེས་ཀྱང་གསུངས་ཡོད། ཚོག་ཤེས་ཀྱི་འོར་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་རྣམ་པ་མེད་པར་ཀུན་ཏུ་བདེ་བ་ལོ་ནའི་རྒྱ་བྱེད། གཞན་འོར་པལ་པ་ནི། དང་པོ་འདོད་པ་བཞིན་གསོག་མི་ཐུབ་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད། བར་དུ་བསགས་པ་སྤང་མི་ཐུབ་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད། མཐའ་མ་མ་འདོད་བཞིན་དུ་བཞག་ནས་བསྐྱེད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སོགས་མང་དུ་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་སློང་བར་བྱའོ། །

23) བྲགས་པ་ཉམས་པའི་རྒྱ་རྒྱུག་གང་དང་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། བྲགས་པ་ཉམས་པའི་རྒྱ་རྒྱུག་ནི།

༡ རྒྱན་པོ་འབྱེད་པ།	༥ ལྷིག་པའི་གྲོགས་ལ་བརྟེན་པ།
༢ འདུས་ལ་བསྟོན་པ།	༦ ཆང་འཕྲང་བ།
༣ ལེ་ལོ།	༧ མཚན་མོ་རྒྱ་བ་བཅས་སོ། །

ཡང་ན། (OR)

ལྷས་དང་སེམས་མི་རྟག་པ་རྗེ་ལྟར་བསྟན་ཡོད་དམ།

ལན། ལྷས་དང་སེམས་མི་རྟག་པ་ནི། ཚོ་ནི་གཞོན་མང་རྒྱུད་གིས་བཏབ་པ་ཡིས། རྒྱ་ཡི་རྒྱ་རྒྱུར་བས་ཀྱང་མི་རྟག་ན། ཞེས་སེམས་མི་རྟག་པ་དང་། དབྱུགས་རྒྱུབ་དབྱུགས་འབྲུང་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་ལས། ཁས་ལོན་གང་ལགས་དེ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ། ཞེས་ལྷས་མི་རྟག་པ་བསྟན་ཡོད།

24) ཁ་བཟས་ལ་ལོངས་སྤོང་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཙུང་རྩིས།

ལན། ཁ་བཟས་སྐྱོན་དང་འདྲ་བ་རིགས་པ་ཡིས། །
 འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་མེད་པ་བསྟན་བཅིངས། །
 རྒྱགས་ཕྱིར་མ་ལགས་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་མ་ལགས། །
 མཚལ་ཕྱིར་མ་ལགས་ལུས་གནས་འབའ་ཞིག་ཕྱིར། །

ཡང་ན། (OR)

དབང་པོ་དང་སྟོབས་ལྡན་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དང་། དབང་སྟོབས་ཀྱི་བྱུང་པར་གང་ཡོད་དམ།
 ལན། དབང་སྟོབས་ལྡན་ནི། དད་པ་དང་། བཙུན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཉིང་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་
 བཅས་སོ། །འདི་དག་བཟོད་པའི་ཚེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་བརྗེ་བས་སྟོབས་དང་། རྫོད་ཀྱི་ཚེ་བདེན་པ་
 མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་དབང་ལྷག་པར་བྱེད་པས་དབང་པོ་ཞེས་སོ། །

25) དལ་བ་བརྒྱད་གང་དང་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། དལ་བ་བརྒྱད་ནི།

༡ ལོག་པར་ལྟ་བུ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པ།	༥ རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པའི་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་མ་སྐྱེས་པ།
༢ དམུལ་བར་མ་སྐྱེས་པ།	༦ ལྷ་ལྡོར་མ་སྐྱེས་པ།
༣ ཡི་དྲགས་སུ་མ་སྐྱེས་པ།	༧ ལྷོན་ཞིང་ལྷགས་པར་མ་སྐྱེས་པ།
༤ ཏུང་འགོ་ལ་མ་སྐྱེས་པ།	༨ ཚེ་རིང་ལྷ་ལ་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་ཡིན།

ཡང་ན། (OR)

འབྱོར་བ་བརྒྱ་རེ་རེ་ནས་མ་ཞོར་བ་བྱིས།

ལན། འབྱོར་བ་བརྒྱ་རེ་རེ་འབྱོར་ལྡན་གཞན་འབྱོར་ལྡན་བཅས་གཉིས་ཡོད།
 དེ་ཡང་རང་འབྱོར་ལྡན་ནི། མི་ཉིད་ཀྱི་ལུས་སུ་སྐྱེས་པ་དང་། ལུས་དབུས་སུ་སྐྱེས་པ་དང་། དབང་པོ་ཚང་བ་
 དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་མ་ལོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་གནས་ལ་དད་པ་དང་། གཞན་འབྱོར་ལྡན་ནི། སངས་
 རྒྱལ་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་དེས་ཚོས་གསུངས་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་གནས་པ་དང་། བསྟན་
 པ་དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། གཞན་ཕྱིར་སྤོང་བཅེ་བ་བཅས་སོ། །

26) ད་ལྟ་ང་ཚོས་སྤོང་བཞིན་པའི་ས་སྐྱེ་ལེགས་བཤད་རབ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་དང་རབ་བྱེད་ག་ཚོད་པ་དེ་ཡིན།

ལན། ད་ལྟ་ང་ཚོས་སྤོང་བཞིན་པའི་ས་སྐྱེ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་རབ་བྱེད་ནི་རབ་བྱེད་གཉིས་པ་ཡ་རབས་བརྟག་
 པ་ཡིན།

ཡང་ན། (OR)

སྐྱེ་བོ་དམ་པ་ལ་མཚན་ཉིད་གང་དང་གང་ཡོད་དམ།

ལན། སྐྱེ་བོ་དམ་པ་ནམས་བསྐྱོད་པས་དགའ་བ་མི་འགྱུར་ལ། སྤང་པས་མི་དགའ་མི་འགྱུར་ཞིང་། རང་གི་

ཡོན་ཏན་ལེགས་པར་གནས་ཐུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཚང་ཡོད།

27) བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཆེ་རྟགས་གསུམ་གྱིས།

ལན། བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཆེ་རྟགས་གསུམ་ནི།

། ཕྱི་ནས་སྐྱར་ཡང་མི་ལེན་པ།

། དམན་པའི་བརྟོན་པ་དང་བྱ་ལེན་པ།

། སན་པ་རྒྱུ་དུའང་མི་བརྗེད་པ་བྱེད་པ་བཅས་སོ། །

ཡང་ན། (OR)

དུལ་བ་བཞི་གང་དང་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། དུལ་བ་བཞི་ནི། ལྷོན་གིང་དུད་པ་འབྲས་བུ་མང་བ། །

མ་བྱ་དལ་བ་མཚུགས་སྐྱོ་བཟང་བ། །

རྟ་མཚོག་དུལ་བ་འགོ་མཁྱོགས་ཏེ། །

དམ་པ་དུལ་བ་མཁས་པའི་རྟགས། །བཅས་ཡིན་ནོ། །

། ལྷན་པ། (Poetry) (10 marks)

གཤམ་གསལ་ངོ་བོ་ནམས་ལ་ལན་གྱིས།

(5x2=10)

28) ལྷན་པ་ཅེས་པའི་དོན་དང་ལྷན་པ་མེ་ལོང་མའི་ཚོམ་པ་ལོ་སྤྱོད་ཡིན་ནམ།

ལན། ལྷན་པ་ཅེས་པའི་དོན་ནི་རྩ་བར་ལྷན་ཞིང་ཡིད་འཕྲོག་པའི་ཆོག་སྤྱོད་བཟང་པོ་ལ་ཟེར། ལྷན་པ་

མེ་ལོང་ཚོམ་མཁན་ནི་སྤོབ་དཔོན་དབྱུག་པ་ཅན་ཡིན།

ཡང་ན། (OR)

ལྷན་པ་གི་ལྷས་ཀྱི་གོ་དོན་གྱིས།

ལན། ལྷན་པ་གི་ལྷས་ཀྱི་གོ་དོན་ནི། དེ་ཡང་ལྷན་པ་མེ་ལོང་མ་ལས།

ལྷས་ནི་རེ་ཞིག་འདོད་པ་ཡིས། །

དོན་གྱི་ཚམ་བཅད་ཚིག་གི་འབྲེང་། །ཞེས་གསུང་པ་ལྟར། རང་གིས་གང་བཟོད་པར་
འདོད་པའི་ཁྱད་པར་དེ་དང་ལྡན་པའི་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་ཚོགས་པའི་རང་བཞིན་ཚིག་གི་སྲིང་བའམ་ངག་གི་
རྒྱན་ལ་བྲེད།

29) ལྷན་ངག་གི་ལུས་ལ་དབྱེ་བ་གང་དག་ཡོད།

ལན། ལྷན་ངག་གི་ལུས་ལ་ཚིགས་བཅད་དང་། ཚིག་ལྷག་དང་། སྤེལ་མ་བཅས་གསུམ་ཡོད།

ཡང་ན། (OR)

ཚིག་ལྷག་གི་དོན་བྲིས།

ལན། ཚིག་གི་སྐྱོར་བ་གང་ལའང་རྐང་པས་བཅད་པ་མེད་པར་ཚིག་རྒྱན་ལྷག་པོ་གོལ་བ་གང་ཞིག་གཙོད་
མཚམས་མ་ངེས་པ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་ལ་བྲེད།

30) ལྷན་ངག་གི་རྒྱན་གྱི་ལོ་དོན་བྲིས།

ལན། ལྷན་ངག་གི་རྒྱན་གྱི་དོན་ནི། ལྷན་ངག་མེ་ལོང་ལས།

ལྷན་ངག་མངོས་པར་བྱེད་པ་ཡི། །

ཚོས་རྣམས་རྒྱན་ཞེས་རབ་ཏུ་བཟོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གང་ཚོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གི་སྲིང་བ་དེ་

དཔེ་དང་གཟུགས་སུ་བཀོད་པ་སོགས་དང་། ཚིག་སྐྱོར་མངོས་པར་བྱས་པ་ཞིག་ལ་བྲེད།

31) སྤེལ་མ་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། སྤེལ་མ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཚིགས་བཅད་དང་ཚིག་ལྷག་འདྲེས་མའི་བཟོད་པ་ལ་བྲེད།

32) རྐང་ཡིག་གསལ་ཆེ་བའི་ཚིག་དབར་བཅུ་མའི་ཚིགས་བཅད་གཞིས་བྲིས།

ཡང་ན། (OR)

མཐུན་པ་བདེ་སྲིད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཚིག་དབར་བཅུ་མའི་ཚིགས་བཅད་གཞིས་བྲིས།

༤༽ མཚན་རྣམ། (Rapid Reading) (5 marks)

གཤམ་གསལ་དྲི་བ་རྣམས་ལྡེ་ལ་ལན་མ་ཞོར་བ་བྲིས།

(5x1=5)

33) ཡལོང་ས་མཚོག་ཚོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་ཐོག་མ་དགུང་ལོ་ག་ཚོད་ལ་འགོ་འཇུགས་གནང་ངམ།

ལན། ཡལོང་ས་མཚོག་དགུང་ལོ་བཅུ་གཞིས་ལ་ཚོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་ཐོག་མ་འགོ་འཇུགས་གནང་།

34) བོད་དེ་འཛམ་གླིང་དང་འབྲེལ་མེད་བྱུང་ཏུ་སྡོད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཅིག་བྲིས།

ལན། བོད་དེ་འཛམ་གླིང་དང་འབྲེལ་མེད་ཟུར་དུ་སྡོད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཅིག་ནི། རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་
ཁོར་ཕུག་ཆགས་སྒངས་ནི་མཐའ་ཡོངས་ནས་གངས་རིས་བསྐྱོར་ཡོད་པའི་ཡུལ་ཡུང་གཞན་དུ་བསྐྱོད་
པར་རྒྱ་བ་མང་པོ་འགོར་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན།

35) ལགོང་ས་མཚོག་ལ་དབུ་མེད་སློབ་མཁན་གྱི་དགོ་ཆན་སུ་ཡིན་ནམ།

ལན། ལགོང་ས་མཚོག་ལ་དབུ་མེད་སློབ་མཁན་གྱི་དགོ་ཆན་ནི་མཁྱེན་རབ་བརྟན་འཛིན་ཟེར་བའི་སེར་མོ་
བའི་དགོ་ཆན་ཐུགས་གཤེས་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡིན།

36) མོ་བྲང་པོ་ཏ་ལ་རྒྱ་བསྐྱེད་གནང་མཁན་སུ་ཡིན་ནམ།

ལན། མོ་བྲང་པོ་ཏ་ལ་རྒྱ་བསྐྱེད་གནང་མཁན་ནི་ལྗུལ་མཚོག་སྐུ་འཕྲེང་ལྗེ་པ་ཆེན་པོ་ཡིན།

37) བོད་ཀྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གི་མིང་གིས།

ལན། བོད་ཀྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ནི་རྒྱ་གར་ཡིན།

38) ལགོང་ས་མཚོག་གིས་ཚོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་གཞུང་གང་ནས་དབུ་འཇུགས་གནང་བ་རེད་དམ།

ལན། ལགོང་ས་མཚོག་གིས་པར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་ནས་ཚོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་དབུ་འཇུགས་གནང་བ་རེད།

39) ལགོང་ས་མཚོག་དགུང་ལོ་ག་ཚོད་ལ་ཚོས་རྒྱགས་མཐའ་མ་དེ་ཕུལ་བ་རེད་དམ།

ལན། ལགོང་ས་མཚོག་དགུང་ལོ་ཉེར་ལྔའི་ཕོག་ཚོས་རྒྱགས་མཐའ་མ་དེ་ཕུལ་བ་རེད།

40) ཀམ་ཞི་ལྷོ་ཞེས་པ་བོད་ཀྱི་སྐད་དོད་གང་ཡིན་ནམ།

ལན། ཀམ་ཞེས་པ་ལས་དང་། ཞི་ལྷོ་ཞེས་པ་ཐར་པ་ལ་གོ་བ་ཡིན།

སང་མཚན་ལམ།